



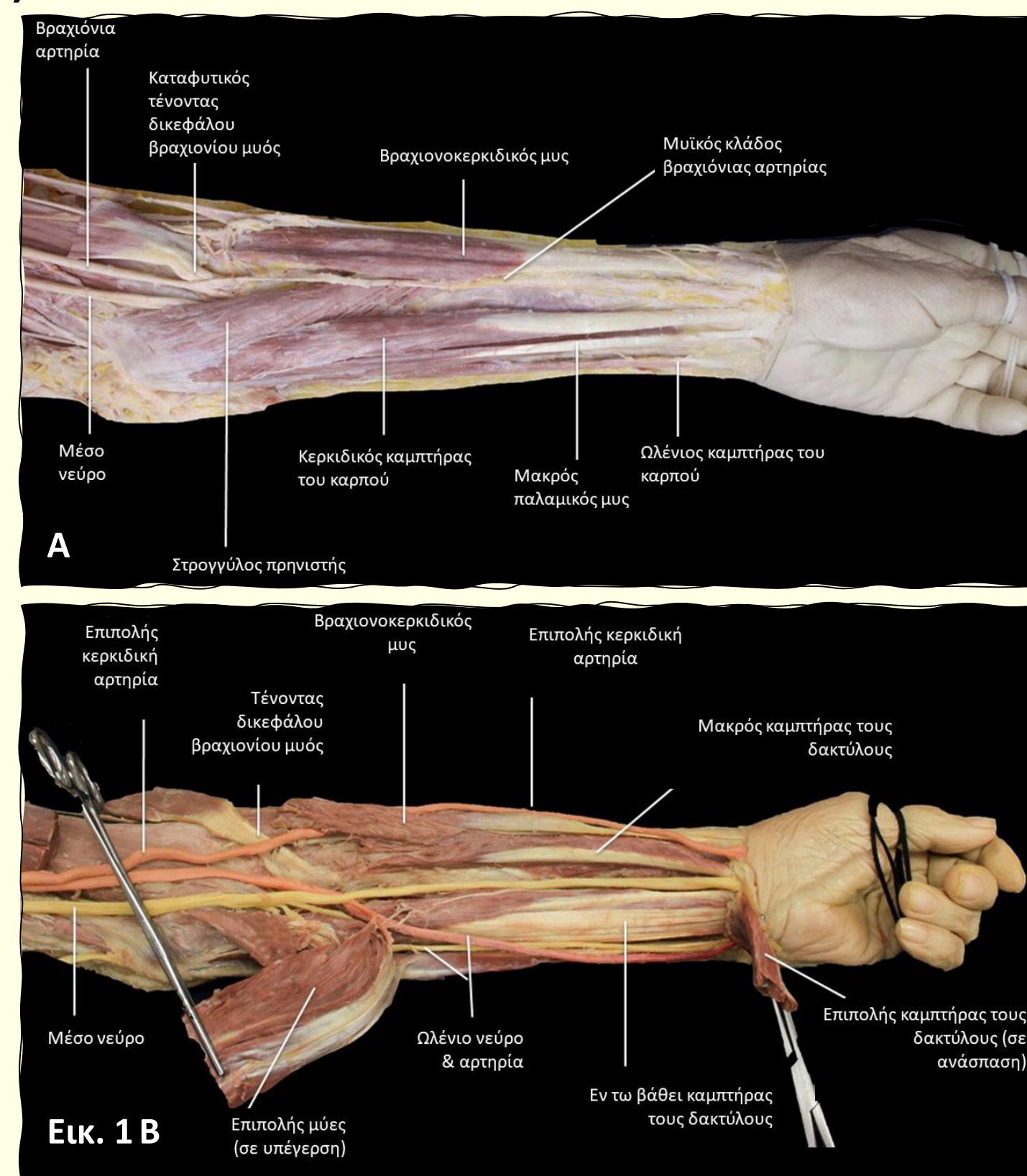
# Επιπολής επικουρικός μυς του αντιβραχίου: παρουσίαση σπάνιας περίπτωσης και κλινική σημασία

Κωνσταντίνος Νάτσης<sup>1</sup>, Τρύφων Τότλης<sup>1</sup>, Νικόλαος Αναστασόπουλος<sup>1</sup>, Ιωάννης Αντωνόπουλος<sup>2</sup>, Μαρία Πιάγκου<sup>2</sup>

1. Εργαστήριο Ανατομίας & Χειρουργικής Ανατομίας, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ, 2. Εργαστήριο Ανατομίας, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι μύες της πρόσθιας επιφάνειας του αντιβραχίου διατάσσονται σε 3 ή κατά άλλους σε 4 στιβάδες (Εικ. 1Α,Β).



Η ύπαρξη επικουρικών μυών είναι αρκετά συχνή. Οι επικουρικοί (ασταθείς) μύες σπανίως είναι συμπτωματικοί ή επιβλαβείς για τη λειτουργικότητα του άνω άκρου. Συχνά χρησιμοποιούνται ως αυτόλογα μοσχεύματα στην ορθοπαιδική χειρουργική.

## ΣΚΟΠΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Περιγράφεται ασυνήθης περίπτωση άτυπου αποπεπτατισμένου πτερυγοειδούς μύος που αναγνωρίστηκε στην περιοχή του αντιβράχιου και συνδέεται η ύπαρξή του με την κλινική σημασία.

## ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Διενεργήθηκε ανατομή στο αριστερό άνω άκρο πτώματος Ελληνίδας ηλικίας 78 ετών. Το πτώμα δωρίστηκε στο Εργαστήριο Ανατομίας και Χειρουργικής Ανατομίας του Τμήματος Ιατρικής Α.Π.Θ. μετά από ενυπόγραφη πληροφορημένη συναίνεση και μονιμοποιήθηκε με διάλυμα φορμαδεΐδης 3%.

## ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

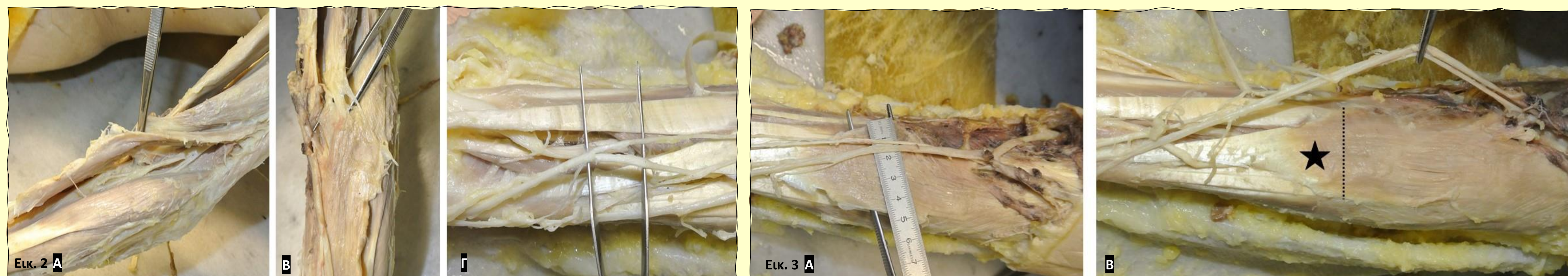
Στην πρόσθια επιφάνεια του αριστερού αντιβραχίου ταυτοποιήθηκε άτυπος αποπεπτατισμένος μυς, προσθίως (επιπολής) του βραχιονοκερκιδικού και του στρογγύλου πρηνιστή μύος (Εικ. 2Β, 3Β).

Ο άτυπος μυς σχημάτιζε διακριτό καταφυκτικό τένοντα με πρόσφυση στη στυλοειδή απόφυση της κερκίδας προσθίως της κατάφυσης του βραχιονοκερκιδικού μύος. Η έκφυση του μύος ήταν μάλλον ασαφής καθώς οι ίνες του συμφύονταν εγγύς με ίνες του προσθίου βραχιονίου μύος κεντρικά, του τρικεφάλου βραχιονίου μύος ωλενίως και του δικεφάλου βραχιονίου μύος κερκιδικά (Εικ. 2Β, Γ).

Το μέγιστο πλάτος του μύος ήταν περί τα 5 εκατοστά (Εικ. 3Β).

Η νεύρωσή του προερχόταν από το κερκιδικό νεύρο, μέσω πολλαπλών μυϊκών κλάδων και η αιμάτωσή του από την κερκιδική παλίνδρομη αρτηρία. Ο μυς δύναται να συμπίεζει το μέσο νεύρο κατά την πορεία του από τον βραχίονα στο αντιβράχιο (Εικ. 2Α, 4Α, Β).

Δεν υπάρχουν βιβλιογραφικά δεδομένα (συστηματική μελέτη) σχετικά με την επίπτωση των επικουρικών μυών στην πρόσθια επιφάνεια του αντιβραχίου.



## ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Παρόμοιες μυϊκές ατυπίες θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην ορθοπαιδική κλινική πράξη, κυρίως όταν επιχειρείται μεταφορά του τένοντα του βραχιονοκερκιδικού μύος ή σε επεμβάσεις που απαιτούν χρήση αυτόλογου τενόντιου μοσχεύματος. Επίσης, η ύπαρξη ενός επικουρικού και τόσο αποπεπτατισμένου μύος παραλλάσει την τυπική ανατομία και μπορεί να δυσχεράνει τη χειρουργική προσπέλαση της πρόσθιας επιφάνειας του αντιβραχίου.

## ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Al-Quattan MM. Gantzer's muscle. An anatomical study of the accessory head of the flexor pollicis muscle. J Hand Surg Br. 1998; 275:269-270.  
Oh CS, Chung IH, Koh KS. Anatomical study of the accessory head of the flexor pollicis longus and the anterior interosseus nerve in Asians. Clin Anat. 2000; 13:434-38  
Malhotra VK, Sing NP, Tewari SP. The accessory head of the flexor pollicis longus muscle and its nerve supply. Anat Adz. 1982; 151: 503-05.  
Jones M, Abrahams PH, Sanudo JR, Campills M. Incidence and morphology of the accessory heads of the flexor pollicis longus and the flexor digitorum profundus (Gantzer's muscle). J Anat. 1997;191: 451-55  
Hemmaday MV, Subramanya AV, Mehta IM. The occasional head of the flexor pollicis longus muscle: a study on its morphology and its clinical significance. JPostgrad Med. 1993; 39: 14-16  
Mahakkanukraut P, Surin P, Ongkana N, Sethadavit M, Vaidhayakarn P. Prevalence of the accessory head of the flexor pollicis longus muscle and its relationship to the anterior interosseus nerve in the Thai population. Clin Anat.2004; 17: 631-35  
Dellon AL, Mackinnon SE. Musculoaponeurotic variations along the course of the median nerve in the proximal forearm. J Hand Surg Br.1987; 12: 359-63  
Shirali S, Hanson M, Branovacki G, Gonzalez M. The flexor pollicis longus and its relationship to the anterior and posterior interosseus nerves. J Hand Surg Br. 1998; 23: 170-72  
Romanes GJ. Upper and Lower limbs. In: Cunningham's Manual of Practical Anatomy. 15th ed. Vol 1. New York: Oxford University Press. 1993; 67-8, 74-76  
Levangie PK, Norkin CC. Joint Structure and Function: A Comprehensive Analysis. 4th Ed., Philadelphia, F.A.Davis Company.2008; 120-21  
Nagano A. Spontaneous anterior interosseous nerve palsy. J Bone Joint Surgery Br. 2003; 85: 313-18  
Jones M, Abrahams PH. Incidence and morphology of the accessory heads of the flexor pollicis longus and the flexor digitorum profundus (Gantzer's muscle). j. Anat., 1997; 191: 451-55  
Bozkurt MC, Tagil SM, Oskalar L, Ersoy M, Tekdemir I. Anatomical variations as potential risk factors for the ulnar tunnel syndrome: a cadaveric study. Clin Anat 2005; 18:274-80.

## Στοιχεία Επικοινωνίας

Μαρία Πιάγκου, DDS, MD, MSc, PhD  
Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ  
Εργαστήριο Ανατομίας - Ανατομείο, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ  
marian@med.uoa.gr, piagkoumaria@gmail.com  
+306984316353